

Pro Patria 2017– Itsenäisyysajan historia koulunuorisolle omakohtaisesti tutuksi

*Suomi
Finland*
100

Lähes 50 opiskelijaa käsittävät ryhmät Pietarsaaren lukiosta ja Jakobstads gymnasiumista tekivät tiistaina 22.11.2016 Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n kutsusta historiaekskursion Vaasaan. Vierailu toteutettiin pilottitapahtumana Pro Patria 2017 - Itsenäisyysajan historia koulunuorisolle omakohtaisesti tutuksi -hankkeelle, jonka kiltta on käynnistänyt osana Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 2017 toimintaansa.

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta on määritellyt tehtäväkseen isänmaallisten arvojen puolustamisen ja yleisen maanpuolustushengen ylläpitämisen ja kohottamisen sekä erityisesti veteraanien perinnön vaalimisen ja siirtämisen uusille sukupolville. Tässä tehtävässä nuorisoon kohdistuva työ on keskeisellä sijalla: koululuokkien tutustumiskäynnit killan ylläpitämään Vaasan Sotaveteraanimuseoon, ainekirjoituskilpailun järjestäminen vuosittain noin 30. Käytännön syistä vierailijaryhmät ovat olleet pääosin Vaasasta tai naapurikunnista, vierailut on yleensä toteutettu osana koulupäivää 1-2 oppituntin puitteissa. Killan toimialue kattaa kuitenkin koko Pohjanmaan, joten uudessa hankkeessa on tavoitteena saada tutustumisryhmiä koko alueelta.

Sotaveteraanimuseoon tutustumisen lisäksi vierailuihin sisällytetään kiertokäynti Vaasan keskustassa sijaitseville itsenäistymisen alkuvuosiin liittyville kansallisille patsaille ja muistomerkeille. Vierailujen toteuttaminen vaatii kuitenkin erityisjärjes-

Kaj Sandströmin kertomukset Vaasan kokemista Talvisodan pommituksista panivat kuulijat mielteliäksi Sotaveteraanimuseossa.

telyjä, sillä matkoihin kuluu aikaa ja vierailuihin liittyy kustannuksia, joihin kouluilla ei yleensä ole varaa.

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta sai kesällä 2016 Urlus-Säätiön vuoden 2016 valtakunnallisen tunnustus-palkinnon vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi tehdystä pitkäaikaisesta ja tuloksekkaasta työstä. Säätiö käytti palkintoa myöntäessään erityisperusteluina killan panostusta perinnetyöhön mm. Vaasan Sotaveteraanimuseon perustamisella ja ylläpitämisellä sekä nuorisoon suuntautuvalle toiminnalle. Killan hallitus on päättänyt kohdistaa pääosan palkintorahoista näiden toimintojen edelleen kehittämiseen. Koululaisryhmien Vaasaan suuntautuvat historiaekskurssiot ovat tärkeä osa näitä kehittämistoimia.

Pilottitapahtumana toteutussa vierailussa Pietarsaaren lukion ja Jakobstads gymna-

Jääkäripatsaalla Pietarsaaren lukion ryhmä saa tietoa patsaasta ja jääkäriликkeestä Eva Reinikaisen kertomana.

siumin ryhmät käyttivät koko koulupäivänsä 22.11.2016 Vaasan vierailuun. Bussin saavuttua Vaasaan klo 10 Jakobstads gymnasiumin ryhmä tutustui ensimmäisen tunnin aikana Sotaveteraanimuseoon killan museotoi-

keisiin historiallisiin muistomerkeihin: Kaupungintalossa marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsaaseen sekä Mannerheimin ja Svinhufvudin seinäreliefeihin, Suomen Vapaudenpatsaaseen torilla, Jääkäripatsaaseen Hovioikeudenpuistossa, Suomen Ilmailun muistomerkkiin (Merikotka-patsaaseen) Vasikiluodon sillan kupeessa sekä Lotta-patsaaseen ja Perinemuuriin Kasarmintorilla.

Kaupunkiryhmän kierros päättyi Sotilaskotiin klo 11.15. Museoon tutustunut ruotsinkielinen ryhmä saapuu samanaikaisesti Sotilaskotiin, jossa nautittiin yhteisesti perinteinen sotilaslounas: hernekeittoa ja näkkileipää sekä pannukakkua hillon ja kermavaahdon kera. Lounaan yhteydessä kuultiin lyhyt esittely kasarmialueesta ja sen 130-vuotisesta historiasta. Runsaan puolen tunnin lounastaon jälkeen ohjelma jatkui ryhmien vaihtaessa

tutustumiskohteitaan. Suomenkielinen ryhmä siirtyi tutustumaan museoon ja ruotsinkielinen ryhmä teki kaupunkikierroksen päätyen Sotaveteraanimuseolle klo 13, jolloin ohjelma päättyi ja paluumatka voi alkaa. Pohjanmaan Maanpuolustuskilta vastasi tutustumiskäyntiin liittyvistä kustannuksista (bussimatkat, opastukset, lounaat).

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa vuoden 2017 loppuun mennessä noin 10 vastaavaa tutustumiskäyntiä. Ryhmät pyritään saamaan eri puolilta Pohjanmaata. Tämä merkitsee vierailumahdollisuuden tarjoamista jopa 500 opiskelijalle. Ohjelman runko tulee olemaan edellä esitetyn kaltainen. Yksityiskohtaisesta toteutuksesta sovitaan kuitenkin kunkin ryhmän kanssa erikseen. Ajan salliessa kiertokäyntiä kaupungilla voidaan laajentaa käsittelemään mm. Talvisodan aikaisen Merenkurkun jäätien muistomerkin (sijaitsee erillään keskustan kohteista). Valtioneuvoston kanslia on 2.12.2016 liittynyt edellä kuvatun Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n esittämän hankkeen «Pro Patria 2017: Itsenäisyysajan historiaa havainnollisesti koululaisryhmille» Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhluvuoden 2017 ohjelmaan. Valtioneuvoston kanslian ratkaisu perustuu killan esittämään suunnitelmaan, joka arvioinnin mukaan täyttää Suomi 100 -hankehallituksen asettamat perusedellytykset Suomi 100 -ohjelmalle. Kiltta on päätöksensä myötä oikeutettu käyttämään Pro Patria 2017 -hanketta koskevassa viestinnässään virallista Suomi Finland 100 -tunnusta.

Ilkka Virtanen

Sotilaskodissa hernekeitto ja pannari maistuivat tytöillekin. Keitto ja pannukaku olivat vihreiden sisarten aamulla paikan päällä valmistamia.